

Opis zajęć (sylabus).

Nazwa zajęć:	Choroby ptaków	ECTS	6
Nazwa zajęć w j. angielskim:	Avian Diseases		
Zajęcia dla kierunku studiów:	Weterynaria		

Język wykładowy:	polski	Poziom studiów:1	
Forma studiów:	☒ stacjonarne ☐ niestacjonarne	Status zajęć:	☐ podstawowe ☒ obowiązkowe ☒ kierunkowe ☐ do wyboru
		Numer semestru: 9	☒ semestr zimowy ☐ semestr letni
Rok akademicki, od którego obowiązuje opis (rocznik):		2021/22	Numer katalogowy:

Koordynator zajęć:	dr hab. Beata Dolka
Prowadzący zajęcia:	Nauczyciele akademicki Instytutu Medycyny Weterynaryjnej Katedry Patologii i Diagnostyki Weterynaryjnej. Doktoranci zgodnie z obowiązującym wewnętrznym aktem prawnym. Inni specjaliści w zależności od potrzeb i możliwości.
Założenia, cele i opis zajęć:	Celem zajęć jest przedstawienie studentom praktycznych zagadnień z zakresu anatomii, anatomii topograficznej, fizjologii klinicznej, patofizjologii i immunologii klinicznej ptaków, nauka prawidłowego diagnozowania chorób ptaków na podstawie badań klinicznych, anatomopatologicznych i laboratoryjnych. TEMATYKA WYKŁADÓW: 1. Historia aviopatologii – wybrane fakty [0,5h] 2. Weterynaryjne aspekty związane z rozrodem ptaków [0,5h] 3. Wybrane zagadnienia z avioembriopatologii [1h] 4. Organizacja produkcji drobiarskiej – problemy weterynaryjne [2h] 5. Choroby metaboliczne [2h] 6. Choroby bezgrzebieniowców [2h] 7. Wirusowe choroby układu oddechowego drobiu [3h] 8. Nowotworowe choroby wirusowe drobiu [3h] 9. Immunosupresyjne choroby wirusowe drobiu [3h] 10. Inne choroby wirusowe drobiu [3h] 11. Choroby grzybicze i mykotoksykozy drobiu [3h] 12. Choroby bakteryjne drobiu [3h] 13. Choroby indyków [2h] 14. Choroby drobiu wodnego [2h] 15. Choroby gołębi [3h] 16. Choroby ptaków domowych – [6h] 17. Choroby pasożytnicze w diagnostyce różnicowej [2h] 18. Choroby środowiskowe i technopatie [2h] 19. Choroby niedoborowe w diagnostyce różnicowej [2h]. TEMATYKA ĆWICZEŃ: 1. Anatomia topograficzna i wybrane zagadnienia praktyczne z fizjologii ptaków [2h] 2. Technika sekcyjna [3h] 3. Fizjologia płuc [1h] 4. Patologia płuc [1h] 5. Higiena Zakładu Wylęgu Drobiu [1h] 6. Patologia bezgrzebieniowców [3h] 7. Metody diagnostyki klinicznej w patologii drobiu [2h] 8. Biosecurity wprowadzenie [1h] 9. Choroby zwalczane z urzędu [2h] 10. Wprowadzenie do immunologii infekcyjnej drobiu/Serologia [3h] 11. Immunoprofilaktyka chorób wirusowych drobiu [3h] 12. Profilaktyka i zasady zwalczania chorób bakteryjnych drobiu [3h] 13. Wprowadzenie do patologii indyków [3h] 14. Patologia drobiu wodnego [3h] 15. Problemy zdrowotne ekstensywnej produkcji [2h] 16. Wprowadzenie do patologii gołębi [3h] 17. Wprowadzenie do patologii ptaków domowych [6h] 18. Diagnostyka różnicowa chorób ptaków [3h]. Treści kształcenia wykładów są uzupełnieniem dla treści kształcenia ćwiczeń.
Formy dydaktyczne, liczba godzin:	a) Wykłady; liczba godzin 45; b) Ćwiczenia; liczba godzin 45;
Metody dydaktyczne:	Wykłady: autorskie prezentacje multimedialne omawiające z uwzględnieniem aspektów klinicznych i praktycznych najważniejsze zagadnienia w diagnostyce różnicowej, zapobieganiu oraz leczeniu chorób ptaków o różnej etiologii. Wykłady zawierają również informacje z rozwoju dziedziny aviopatologii, rozrodu ptaków oraz organizacji produkcji drobiarskiej z ewentualnym zaznaczeniem ich wagi do leczenia potencjalnie występujących problemów zdrowotnych.

		Ćwiczenia są prowadzone w dualistycznej formule. Zajęcia rozpoczynają się częścią seminaryjną, w trakcie której są poruszane kwestie objęte programem zajęć, jako wprowadzenie do części praktycznej. Metody umożliwiające zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych: studenci wykonują badanie kliniczne lub sekcję zwłok. Materiał sekcyjny obejmuje szeroką gamę gatunków ptaków i typów produkcyjnych drobiu, między innymi: kurczęta broilery, kury nioski, kury ze stad reprodukcyjnych, drób wodny, indyki, gołębie, gatunki ptaków towarzyszących oraz ozdobnych. Konsultacje poza regularnymi zajęciami (1h/tydzień). Sposób organizacji konsultacji zostanie określony przez koordynatora przedmiotu na początku semestru.		
Wymagania formalne i założenia wstępne:		Anatomia zwierząt 2, Fizjologia zwierząt 2, Mikrobiologia 2, Immunologia, Patomorfologia 3, Farmakologia weterynaryjna 2, Chów i hodowla zwierząt.		
Efekty uczenia się:		treść efektu przypisanego do zajęć:	Odniesienie do efektu. kierunkowego	Siła dla ef. kier*
Wiedza: (absolwent zna i rozumie)	W1	zna morfologię i anatomię topograficzną oraz embriologię ptaków gospodarskich i domowych.	A.W.1, A.W.2, A.W.3, A.W.13	1 2
	W2	zna fizjologię i patofizjologię ptaków	A.W.3, A.W.4	2 1
	W3	posiada wiedzę z zakresu patomorfologii ptaków	A.W.13, B.W.2 B.W.1	2 3
	W4	zna choroby zakaźne i niezakaźne ptaków	A.W.10, A.W.13, B.W.1, B.W.4	2 3
	W5	zna farmakodynamikę i farmakokinetykę leków stosowanych u ptaków	A.W.16, B.W.3, B.W.4	1 2
	W6	posiada wiedzę z zakresu immunologii i profilaktyki chorób ptaków.	A.W.9, A.W.11	2
Umiejętności: (absolwent potrafi)	U1	potrafi przeprowadzić badanie kliniczne i podstawowe badania laboratoryjne u ptaków gospodarskich i domowych.	B.U.3, A.U.1, A.U.3, A.U.2, A.U.17	3 2 1
	U2	wykonuje sekcję zwłok ptaków i przygotowuje protokół sekcji zwłok, prawidłowo interpretuje wyniki sekcji.	B.U.2, B.U.6, B.U.16, B.U.19, B.U.20, A.U.15, A.U.14	2 1 3
	U3	pobiera prawidłowo próbki do badań laboratoryjnych, interpretuje wyniki badań laboratoryjnych	B.U.6, B.U.8,	2
	U4	potrafi przeprowadzić terapię	B.U.13	3
Kompetencje: (absolwent jest gotów do)	K1	jest gotów do podejmowania decyzji w zakresie diagnozowania chorób zakaźnych i niezakaźnych u ptaków.	KS.1, KS.5	2 3
	K2	jest gotów do podejmowania decyzji w zakresie zaordynowania skutecznej terapii chorób ptaków	KS.1, KS.5, KS.10	2 3
	K3	jest gotów do czynnego udziału w zapobieganiu chorobom ptaków zwalczanym z urzędu, podlegającym obowiązkowi monitorowania i zgłaszania.	KS.4, KS.10, KS.11	2 3 1
	K4	ma świadomość konieczności ustawicznego kształcenia i jest gotowy do regularnego jej pogłębiania wiedzy, wykorzystując źródła naukowe	KS.8	3
	K5	jest gotów do formułowania wniosków bazując na wynikach badania sekcyjnego i badań dodatkowych	KS.5, KS.10	3
Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:		Weterynaryjne aspekty związane z rozrodem ptaków i wybrane zagadnienia z avioembriopatologii. Organizacja produkcji drobiarskiej – problemy weterynaryjne. Bioasekuracja w produkcji drobiarskiej. Zwalczanie chorób zakaźnych ptaków. Wirusowe choroby układu oddechowego drobiu, choroby immunosupresyjne, nowotworowe. Choroby bakteryjne, grzybicze i mykotoksykozy drobiu. Choroby metaboliczne, środowiskowe i technopatie. Choroby pasożytnicze i niedoborowe w diagnostyce różnicowej. Choroby indyków, drobiu wodnego, bezgrzebieniowców, gołębi, ptaków domowych. Badanie kliniczne i anatomopatologiczne ptaków, techniki szczepień i zasady terapii.		
Sposób weryfikacji efektów uczenia się:		W trakcie semestru przewiduje się 3 kolokwia. Kolokwium 1 i 2 są przeprowadzane w formie pisemnej z pytaniami o charakterze mieszanym (m.in. otwarte, zamknięte, uzupełnienie zagadnień, prawda/fałsz) z materiału obejmującego tematy ćwiczeń. Liczba pytań i punktów będzie przekazana studentom na pierwszych zajęciach ćwiczeniowych. Kolokwium 3: zaliczenie na ocenę techniki sekcyjnej w formie praktycznej i ustnej, obejmujące przeprowadzenie sekcji ptaka wraz ze sprawdzeniem poziomu wiedzy z materiału obejmującego ćwiczenia. Jako element tego zaliczenia przewiduje się sprawdzenie umiejętności napisania protokołu sekcji zwłok. Dla każdego z kolokwium przewiduje się dwa terminy (I termin, II termin-poprawkowy). Terminy I i II odbywają się w tej samej formie. Zalicza ocenę co najmniej 3,0 (60%). Do drugiego terminu mogą przystąpić studenci, którzy nie uzyskali oceny co najmniej 3,0 oraz studenci nieobecni po usprawiedliwieniu nieobecności. Nieobecność należy usprawiedliwić u opiekuna swojej grupy w ciągu 7 dni od zaistniałej sytuacji. Szczegóły znajdują się w regulaminie przedmiotu i zostaną przekazane studentom na pierwszych zajęciach. Czynne uczestnictwo studenta w wykonywaniu sekcji zwłok oraz sporządzanie protokołów sekcji zwłok (zaliczenie bez oceny), - ta aktywność jest dokumentowana przez przekazanie prowadzącemu ćwiczenia odpowiednich protokołów bądź formularzy i jest odnotowana w dzienniku obecności,		

	- każdy student w trakcie trwania semestru jest zobowiązany do wykonania sekcji zwłok i sporządzenia protokołu sekcji zwłok. Do zaliczenia ćwiczeń niezbędne jest spełnienie łącznie następujących kryteriów: -uczesnictwo w wymaganej liczbie zajęć (dopuszcza się maksymalnie 3 nieobecności w semestrze = 20%). -zdanie każdego z trzech kolokwiów na co najmniej ocenę 3,0 (60%). -prawidłowe wykonanie minimum 1 sekcji zwłok ptaka w trakcie trwania zajęć ćwiczeniowych, odnotowane przez prowadzącego w dzienniku obecności (bez oceny). -prawidłowe przygotowanie minimum 1 protokołu sekcji zwłok ptaka, odnotowane przez prowadzącego w dzienniku obecności (bez oceny, z tym, że wszystkie formularze, protokoły sekcji zwłok z zajęć muszą być przekazane prowadzącemu grupę). Ocena z ćwiczeń jest średnią uzyskanych ocen z kolokwiów. Egzamin końcowy. Studenci po uzyskaniu zaliczenia ćwiczeń są zobowiązani do przystąpienia do egzaminu końcowego, dla którego przewiduje się dwa terminy (I termin, II termin-poprawkowy). Terminy I i II odbywają się w tej samej formie. Materiał egzaminacyjny obejmuje zagadnienia wykładów i ćwiczeń. Jest on przeprowadzany w postaci formie pisemnej np. test jednokrotnego wyboru, pytania otwarte, zamknięte, uzupełnianie zagadnień, prawda/fałsz. Do drugiego terminu mogą przystąpić studenci, którzy nie uzyskali wymaganej liczby punktów i studenci nieobecni po usprawiedliwieniu nieobecności. Nieobecność należy usprawiedliwić u opiekuna swojej grupy w ciągu 7 dni od zaistniałej sytuacji. Zalicza ocena co najmniej 3,0 (60%). <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Skala oceny z egzaminu i oceny końcowej</th></tr> <tr> <th>%</th><th>ocena</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>93 - 100</td><td>5</td></tr> <tr> <td>85 - 92</td><td>4,5</td></tr> <tr> <td>76 - 84</td><td>4</td></tr> <tr> <td>68 - 75</td><td>3,5</td></tr> <tr> <td>60 - 67</td><td>3</td></tr> <tr> <td>0 - 59</td><td>2</td></tr> </tbody> </table> Ocena niedostateczna jest wliczana do kalkulacji ocen. Poza wskazanymi sposobami weryfikacji efektów uczenia (forma, liczba terminów) nie przewiduje się żadnych dodatkowych. W sytuacji odgórnego zawieszenia realizacji zajęć w Uczelni i konieczności nauczania zdalnego, dopuszcza się inne metody weryfikacji realizowanych efektów uczenia w sposób adekwatny do sytuacji.	Skala oceny z egzaminu i oceny końcowej		%	ocena	93 - 100	5	85 - 92	4,5	76 - 84	4	68 - 75	3,5	60 - 67	3	0 - 59	2
Skala oceny z egzaminu i oceny końcowej																	
%	ocena																
93 - 100	5																
85 - 92	4,5																
76 - 84	4																
68 - 75	3,5																
60 - 67	3																
0 - 59	2																
Szczegóły dotyczące sposobów weryfikacji i form dokumentacji osiągniętych efektów uczenia się:	Lista obecności z odnotowaniem wykonywanych sekcji i przygotowywanych protokołów, ocena z kolokwiów i egzaminu. Wpis do eHMS.																
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową:	Wagi oceny końcowej z przedmiotu (OK) wpisywanej do systemu eHMS: Ocena z ćwiczeń (OC) = 50% - średnia arytmetyczna ocen uzyskana z zaliczeń cząstkowych i zaliczenia techniki sekcyjnej. Ocena z egzaminu (OE) = 50% Wyliczenie oceny końcowej z przedmiotu: $OK = (0,5 \times OC) + (0,5 \times OE)$																
Miejsce realizacji zajęć:	Sale ćwiczeniowe w budynku 22, 23, 24, sala sekcyjna IMW SGGW																
Literatura podstawowa: 1. Mazurkiewicz M., Wieliczko A. (red.): Choroby drobiu. Wyd. 3. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Wrocław, 2019, ISBN: 978-83-7717-314-5 2. Pattison M., McMullin P.F., Bradbury J.M., Alexander D.J.: Choroby drobiu. Edra Urban & Partner (red. I wyd. pol. Wieliczko A.), 2011, ISBN: 978-83-7609-115-0 3. Swayne D.E. (ed.): Diseases of Poultry. Wiley-Blackwell, Ames, Iowa, USA, 2020 (14 Edition). doi:10.1002/9781119371199 Literatura uzupełniająca: 1. Boulianne M. (ed.) Avian Diseases Manual. 8th ed. AAAP-American Association of Avian Pathologists 2019. ISBN: 9781646333936 2. Burkett G.: Preventative Health Care for Pet Birds, Bublish, Inc., 2020. 3. Campbell T.W., Grant K.R.: Exotic Animal Hematology and Cytology. 5 ed. John Wiley & Sons, Inc.2022. ISBN:9781119660231 DOI:10.1002/9781119660293 4. Carpenter J.W., Harms C. (eds.): Carpenter's Exotic Animal Formulary. 6th edition. Elsevier, USA, 2022. ISBN: 9780323833929. 5. Chitty J., Lierz M. (eds.): BSAVA manual of raptors, pigeons and passerine birds. British Small Animal Veterinary Association. 2008. ISBN: 978-1-905319-0-46 6. Doneley B.: Avian Medicine and Surgery in Practice. Taylor & Francis Group. 2016. ISBN: 978-1-4822-6019-9 7. Harrison G. J., Lightfoot T. L.: Clinical avian medicine. Spix Publishing, Inc, Florida, USA, 2006. 8. Hedley J. (ed.): BSAVA Small Animal Formulary. Part B: Exotic Pets. 10th ed. Wiley John & Sons. 2020. 9. Horbańczyk J.O.: Struś afrykański. Auto-Graf Sp z o.o. 2003. 10. Kaspers B., Schat K.A., Goebel T., Vervelde L.(ed.): Avian immunology 3rd ed. Elsevier Science Publishing Co Inc. 2021. 11. Kobryń H., Kobryńczuk F.: Anatomia zwierząt. T.3. PWN, Warszawa 2004, str. 315-438. 12. Koenig H.E., Korbel R., Liebich H-G, Klupiec C.: Avian Anatomy: Textbook and Colour Atlas, 2nd Edition. 5M Publishing Ltd, UK. 2016. 13. Komarek V., Malinovsky, I., Lemez L.: Anatomia ptaków domowych i embriologia kury. PWRiL, 1986. 14. Lourens S., Holleman J., van Schie T.: Hatchery Signals: A Practical Guide to Improving Hatching Results. Roodbont Publishers B.V. 2021. ISBN 978-90-8740-333-1 15. Majo N., Dolz R.: Atlas of avian necropsy. Microscopic diagnosis sampling. Grupo Asís Biomedica, SL. 2019. ISBN: 978-84-17225-90-2 16. Niemiec J. (red.). Chów drobiu. Wyd. SGGW 2020. 17. Poland G., Raftery A. (ed.): BSAVA Manual of Backyard Poultry. BSAVA (British Small Animal Veterinary Association). 2019. ISBN: 978-1-905-31943-5 18. Ritchie B. W., Harrison G. J., Harrison L. R.: Avian Medicine: Principles and application. Wingers Publishing, Lake Worth, Florida, USA, 1994. 19. Samour J.: Avian Medicine. 3 ed. Mosby Ltd. 2016. ISBN 9780723438328 20. Scanes C., Dridi S.: Sturkie's Avian Physiology. 7th Edition. 2021. Elsevier Inc. https://doi.org/10.1016/C2019-0-00060-X 21. Schmidt R.E., Struthers J.D., Phalen D.N.: Pathology of Pet and Aviary Birds, 3rd Ed. John Wiley & Sons Inc. 2024. 22. Smulikowska S., Rutkowski A. (praca zbiorowa): Zalecenia żywieniowe i wartość pokarmowa pasz dla drobiu. Wyd. 5. Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt, 2019. ISBN 978-83-951612-1-6. 23. Szeleszczuk P.: Vademecum ogólnej serodiagnostyki aviatopatologicznej. Cz.1: Jak odczytywać wyniki badań serologicznych. IDEXX Laboratories, Inc. 2023. 24. Szeleszczuk P.: Vademecum ogólnej serodiagnostyki aviatopatologicznej. Cz. 2: Wprowadzenie do praktycznej avioserologii – od podstaw do interpretacji wyników badań. IDEXX Laboratories, Inc. 2023. 25. Van Zon R.: Emergency Care for Birds: A Guide for Veterinary Professionals. CRC Press. 1 ed. 2004. DOI https://doi.org/10.1201/978100330827																	

26. Żbikowski A., Szeleszczuk P. (red.): Efektywne działania na rzecz poprawy bioasekuracji w branży drobiarskiej. WMW SGGW Warszawa. 2023. ISBN: 978-83-956992-7-6

27. Żbikowski A., Szeleszczuk P. (red.): Środki wspierające wdrażanie bioasekuracji w drobiarstwie - praktyczny przewodnik. WMW SGGW Warszawa. 2024. ISBN 978-83-8237-212-0

Czasopisma naukowe, popularno-naukowe, branżowe np. Polskie Drobiarstwo, Medycyna Weterynaryjna, Magazyn Weterynaryjny, Życie Weterynaryjne, Indyk Polski, Hodowca Drobiu, Hodowca Gołębi Pocztowych, Poultry Science, Avian Diseases, Avian Pathology, Polish Journal of Veterinary Sciences, Journal of Veterinary Research, Poultry.

UWAGI

*) 3 – zaawansowany i szczegółowy, 2 – znaczący, 1 – podstawowy.

Wskaźniki ilościowe charakteryzujące moduł/przedmiot:

Szacunkowa sumaryczna liczba godzin pracy studenta (kontaktowych i pracy własnej) niezbędna dla osiągnięcia zakładanych dla zajęć efektów uczenia się - na tej podstawie należy wypełnić pole ECTS:	105 h
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia:	4 ECTS